

[Socialministeren.]

sige, at jeg har i den Periode, som den ærede sidste Taler kaldte min „week-end“, søgt at komme omhyggeligt igennem alle de forskellige Spørgsmaal, der blev rejst, og har sondret dem i to Grupper, den ene Gruppe Spørgsmaal af større Betydning, som det var rimeligt at svare paa i Dag, den anden Gruppe Detailspørgsmaal — som jeg for øvrigt ogsaa nævnte vedrørende en Række Paragraffer —, hvor det forekom mig naturligt at henvise Forhandlingen til Udvalg fremfor at uddybe Spørgsmaalene nærmere her.

Jeg kunde selvfølgelig have forlænget min Tale endnu tre Kvarter — hvad den skal indeholde, kommer ærede Medlemmer til at finde sig i, at jeg selv bestemmer; om jeg vil springe Indledningen over eller ej, maa jeg selv bestemme —, jeg kunde have forlænget den med tre Kvarter yderligere ved at svare paa en Række af de mindre Spørgsmaal, som naturligt henvises til Udvalg. Jeg gjorde det ikke, fordi det ikke er min Ærgerrighed at komme over det ærede Medlem Hr. Krag i Retning af Langvarighed som Taler, men jeg mente, jeg havde svaret paa de Spørgsmaal, der havde nogen større Betydning, og det ærede Medlem fremhævede heller ikke noget af de Spørgsmaal, jeg ikke havde svaret paa, og som han ønskede Svar paa her i Salen, udover § 2, saa vidt jeg forstod ham.

Med Hensyn til § 2 fremkom det ærede Medlem med enkelte Indvendinger. Naar jeg kun svarede med, at det kunde forhandles i Udvalget, var det selvfølgelig, fordi jeg ikke ansaa det for saa vigtigt, at jeg ikke var villig til enhver Forhandling, derunder ogsaa af Spørgsmaalet om Samsætning af Arbejdsanvisningskontorerne. Jeg tror, det ærede Medlem har Ret i sine Betragtninger dér. Jeg tror, det er meget let at komme til Enighed derom i Udvalget.

Det ærede Medlem som den ærede sidste Taler var forbavset over det Indledningsforedrag, jeg havde holdt, og den ærede Ordfører Hr. Krag ansaa det for særdeles velegnet for et Gymnasieforbund Lørdag Aften. Nu er det længe siden, jeg har deltaget i Forhandlinger i et Gymnasium Lørdag Aften, jeg tror, det er en 30 Aar siden, saa jeg har ikke den Sagskundskab, som det ærede Medlem har, det tilstaar jeg, til, paa hvilket aandeligt Trin Gymnasieelever for Tiden staar. Jeg kan derfor ikke svare noget til, om det just var et Foredrag, der egnede sig for disse,

jeg er bange for efter den Undervisning, de faar, og efter hvad jeg kender til det, at de ikke vilde have forstaaet ret meget af dette Indledningsforedrag.

Det ærede Medlem fandt det derefter rimeligt at korrigere dette Indledningsforedrag for Gymnasieelever med et andet Foredrag for Studenter af de yngre Aargange. Jeg ved ikke, om det ene er mere paa sin Plads i denne Sal end det andet. Jeg vilde nu betragte det som rimeligt, at man ikke fra nogen af Siderne karakteriserede Foredrag af den Karakter, som baade det ærede Medlem og jeg holdt til Begrundelse af, hvorfor man fremsatte et Lovforslag af denne Karakter, som egnet for Gymnasieelever eller for Studenter. Jeg tror tværtimod, at de ærede Medlemmer i denne Sal havde godt af at fordybe sig baade i det Foredrag, jeg holdt, og i de Betragtninger, det ærede Medlem gjorde gældende. Det lader jo ogsaa til, at de ærede Medlemmer har det til Hensigt gennem Fortrykket, de har jo ikke vist nogen særlig Interesse for selve Forhandlingen.

Men er det rimeligt paa dette Tidspunkt af Forhandlingerne at komme ind paa en nærmere Begrundelse af Arbejdsløsheden som Samfundsfaktor? Jeg ved det ikke. Jeg tror ikke, vi naar videre end ved at se, hvad det ærede Medlem og jeg har anført. Det er de to Hovedbetragtninger, der staar mod hinanden, de forskellige Samfundssyn, der giver sig Udtryk i Socialdemokratiet og i Venstre. At uddybe det ved et nyt Foredrag ser jeg ikke nogen Grund til, jeg skal derfor lade det ligge og gaa over til enkelte af de Bemærkninger, den ærede Ordfører Hr. Krag gjorde.

Det ærede Medlem Hr. Krag fremhævede ligesom det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven, at man ikke kunde sammenligne Forholdene i de forskellige Lande, fordi de laa saa overordentlig forskelligt. Det er naturligvis rigtigt. Det er for øvrigt en Betragtning, jeg ogsaa mange Gange har gjort gældende, naar man omvendt har sagt fra anden Side, at Sociallovgivningen her var saa langt mere fremskreden, end den var i andre Lande.

Det er rigtigt, at man i Almindelighed skal være forsigtig med at drage saadanne almindelige Sammenligninger; men ud fra den Betragtning, som jeg gjorde gældende af den almindelige Samfundsudvikling i Løbet af det sidste Hundrede Aar, er Forholdene ikke saa forfærdelig forskellige i de forskellige Lande, Udviklingen er i